

Dkt. Perry Phillips, Mika, Nabii Nje ya Beltway, Kipindi cha 8, Mika 7

© 2024 Perry Phillips na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Perry Phillips katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mika, Nabii Nje ya Beltway. Hii ni kipindi cha 8, Mika 7.

Habari tena. Tunaendelea na mjadala wetu kuhusu Mika, na hatimaye tunafikia sura ya mwisho, ambayo ni sura ya 7. Hebu tufanye mapitio kidogo.

Huu utakuwa uhakiki mfupi sana, kwa sababu kimsingi ninawaomba watu waangalie yaliyofanywa katika mawasilisho yaliyopita pamoja na mapitio na nitawaachia hilo kwa hili. Hebu tuendeleo kwenye utangulizi wa sura ya 7. Tutaigawanya katika sehemu mbalimbali. Mistari minne ya kwanza inazungumzia hali mbaya katika nchi, ukosefu wa uchamungu.

Ni marejeleo ya dhambi za awali ambazo tumeziona katika sura zingine. Mistari ya 5 na 6 inazungumzia ukosefu wa uaminifu, hasa ukosefu wa uaminifu, kuvunjika kwa jamii kunakofikia muundo wa familia yenyewe. Mistari wa 7, peke yake, tutapata msaada na wokovu utatoka kwa Bwana.

Mstari wa 8 hadi 10, Israeli hatimaye itawashinda maadui zake. Inachukua mada tuliyo nayo katika sura ya 5. Kisha mistari wa 11 hadi 13, Sayuni itajengwa upya na waliohamishwa watarudi katika kile kinachojulikana kama nchi ya ahadi. Mistari wa 14, peke yake, ni sala ya urejesho.

15 hadi 17 inafanana sana na mistari ya 11 hadi 13. Mungu atawachunga watu wake kurudi katika nchi yao kwa fadhaa ya adui zao. Na hatimaye, mistari ya 18 hadi 20 inamsifu Mungu, anayesamehe dhambi na kudumisha upendo huu wa agano la milele unaojulikana kama hesed ambao Elaine aliujadili.

Naam, tuendeleo na ufafanuzi wetu. Lakini kwanza, kanusho. Hii ni sura ndefu, kwa hivyo tutakuwa na kanusho hili.

Tunaendelea. Mistari wa 1 hadi wa 4, hali mbaya katika nchi, ukosefu wa uchaji Mungu na kurudia dhambi za awali. Mistari wa 1, nilibadilisha kati ya matoleo na wakati huu maalum nitatumia Biblia ya Holman Christian Standard kwa tafsiri.

Inasikitisha sana kwangu, kwa kweli, ole wangu. Kama Elaine alivyosema hapo awali, ni zaidi ya ole wangu tu. Ole wangu.

Inamaanisha ole wangu. Ole wangu. Inasikitisha sana kwangu.

Sio ole tu. Ni zaidi ya hayo. Kwa maana mimi ni kama mtu ambaye matunda ya kiangazi yanapokusanywa baada ya mavuno ya zabibu, hapati kishada cha zabibu cha kula, wala tini ya kwanza ninayoitamani.

Hebu tuangalie kinachojadiliwa. Je, Mika au Sayuni anazungumza? Je, ni mfano halisi wa Sayuni au Mika mwenyewe anazungumza? Kama ni Mika, anachukua nafasi ya watu. Tena, watu wangu.

Bwana anawaita Waisraeli watu wangu, lakini Mika pia anawaita watu wangu, akionyesha uhusiano wake nao, urafiki wake nao. Mavuno ya zabibu na tini huja mwishoni mwa kiangazi na mwanzoni mwa vuli na huadhimishwa katika Sikukuu ya Kukusanya na katika Sikukuu ya Sukkoti. Hii ni baadaye mwakani.

Huu ni karibu Septemba au Oktoba wakati mavuno haya yanapofanyika. Lakini si mavuno tu ambayo Mika anazungumzia, bali pia ni mavuno ya mavuno, ambayo pia yanajadiliwa.

Na tulipoulizwa ni nini kinachookota masazo, tunapata maelezo katika Mambo ya Walawi sura ya 19 na pia katika Ruthu sura ya 2, mfano wake. Na kimsingi, kile kilichokuwa ni kuokota chochote kilichobaki baada ya mavuno. Vitu hivyo viliachwa hasa kwa maskini wa nchi ili waweze kuja kujichukulia chakula.

Hii ndiyo maana ya kuokota. Kwa mfano, ilikuwa ni kwa ajili ya zabibu. Zabibu zingevunwa.

Chochote kilichobaki kilitakiwa kuachwa kwa ajili ya maskini. Vivyo hivyo kwa mavuno ya tini na pia kwa mavuno ya nafaka, lakini hilo lilikuja mapema mwakani. Na kwa kweli, kwa ajili ya nafaka, kile mkulima alipaswa kufanya ni kusambaza mbegu zake shambani mwake, hata pembeni.

Lakini, alipovuna, hakupaswa kuvuna hadi pembeni. Alitakiwa kuwaachia maskini wa nchi hiyo waje ili wapate riziki. Na hivyo ndivyo tunavyopata katika Ruthu.

Lakini katika kisa hiki mahususi, tunazungumzia mavuno ya zabibu na tini. Na Mika au Sayuni anapitia kile ambacho Mungu alipitia katika shamba lake la mizabibu lililoelezwa katika Isaya sura ya 5. Katika Isaya sura ya 5, Bwana anazungumzia kuwa na shamba la mizabibu lililozungushiwa uzio, lenye minara, lenye zabibu bora zaidi. Bwana anakuja kutafuta zabibu, lakini hazipati.

Anachokipata ni zabibu chungu. Anachokipata ni kwamba shamba la mizabibu halizai kile ambacho Bwana anataka, kile ambacho mkulima anataka. Na hatimaye, mkulima atakuja na atalikanyaga shamba la mizabibu.

Ni aina ile ile ya taswira tuliyo nayo hapa. Pia, tunajua maneno ya Yesu kuhusu shamba la mizabibu anaposema kwamba shamba la mizabibu hukakwa, lakini matawi ambayo hayazai huondolewa na hatimaye kuchomwa moto. Kwa hivyo, wazo la shamba la mizabibu na jinsi linavyotumika kimfano katika Maandiko linajulikana sana.

Hivi ndivyo mashamba ya mizabibu yanavyoonekana katika Israeli leo. Mizabibu imepandwa kwenye trellises. Na sababu ya hilo ni kwamba hupata jua zaidi kidogo.

Lakini hiyo haikuwa njia ambayo zabibu zilipandwa wakati wa Mika. Wakati huo maalum, zilipandwa ardhini. Na hizi ni mizabibu tofauti iliyo chini ardhini.

Sasa, kwa nini wanaweza kufanya hivyo? Sababu moja ni kwa sababu wanaweza kuokota umande wakati huo, ambao hukaa ardhini. Na umande huo unakuwa muhimu kwa mazao. Hapa kuna picha ya karibu ya moja ya mizabibu inayokua karibu na ukuta wa mwamba.

Na faida iliyopo ni kwamba ukuta wa mwamba, unapopoa usiku, pia ungechukua umande na ungekuwa msaada kwa mmea. Lakini kwa vyovyote vile, wazo ni kuokota kile kilichobaki kutoka kwa mavuno. Huu ni mtini.

Katika hali hii maalum, mtu aliyesimama karibu na mtini huu angefika mahali ambapo kielekezi kipo. Hizi ni miti mikubwa ambayo inaweza kupandwa. Lakini pia, unachokiona wakati mwingine ni kwamba hukua kama vichaka vidogo kando ya kuta na labda pia kuchukua fursa ya umande.

Lakini hizi ni mizabibu, na mitini ndiyo inayovunwa. Hivi ndivyo tini, tini ambazo hazijakaushwa, zinavyoonekana. Mara chache huwa hazijaiva kwa sababu hazidumu kwa muda mrefu.

Ungelazimika kuzichuma kutoka kwenye mti na kuzila wakati huo. Lakini nina uhakika, tunafahamu tini zilizokaushwa. Na hapa zimefunguliwa.

Ina ladha ya mbegu kidogo, lakini ni tamu sana. Na haya ndiyo mabaki baada ya mavuno. Pia nataka kuleta mavuno ya mizeituni wakati huu maalum, ambao hufanywa wakati huu maalum.

Huu ni mti wa mizeituni. Njia ambayo mizeituni huvunwa ni kuchukua vijiti virefu na kupiga matawi. Mizeituni kisha huanguka chini na watu huvuna mizeituni kwa njia hiyo.

Lakini ulipaswa kufanya hivi mara moja tu. Chochote kilichobaki kilipaswa kuachwa kwa ajili ya maskini wa nchi kuja kuokota. Kwa hivyo, una okota zabibu, okota tini, okota zeituni, ingawa hilo halijatajwa hapa.

Na Isaya anatumia picha hii, lakini hapa Mika anatumia picha pia. Kwa njia, duara hapo linawakilisha mtu aliye ndani ya mti, ambaye amejificha ndani ya mti, ambayo ni sehemu ya kuokota matunda ya mti. Kwa hivyo, una watu wawili chini, kisha una mtu ambaye amepanda mti, akitikisa matawi.

Hili ndilo tunalolizungumzia. Kwa hivyo kimsingi, kile Mika anachosema, ndiyo, mavuno yamefanyika, lakini hakuna hata kitu cha kuokota. Watu wamechukua kila kitu.

Hakuna mizeituni iliyobaki ardhini; hakuna zabibu zilizobaki, na hakuna tini zilizobaki. Imetoweka kabisa. Sawa, hii ina maana gani kwamba hakuna hata kitu cha kuokota? Naam, hapa ninafuata NASV.

Mtu mcha Mungu ametoweka katika nchi, wala hakuna mtu mnyofu miongoni mwa wanadamu. Wote huotea ili kumwaga damu; kila mmoja wao humwinda mwenzake kwa wavu.

Sasa, kuna mambo mengi hapa. Hebu tuyachanganue. Hakuna mtu mmoja mnyofu kati yao.

Hii inarejelea taswira kwamba hakuna mtini hata mmoja uliosalia baada ya mavuno. Hakuna zabibu hata moja iliyosalia baada ya kuokota. Hakuna hata mtu mmoja mwadilifu aliyesalia kati ya watu wote walioko nchini.

Wameangamia kutoka katika nchi. Sasa, baadhi ya watafsiri wanasema wameangamia kutoka katika nchi. Tena, tunajikumbusha kwamba neno kwa ajili ya nchi na neno kwa ajili ya nchi ni sawa.

Nimetoa baadhi ya tafsiri zinazosema dunia, lakini kimsingi wazo hilo ni lile lile. Mtu mcha Mungu, kwa Kiebrania, hasid , ni mzizi sawa na upendo wa agano, ukimaanisha hesed, na hilo ndilo neno la rehema linalotumika katika sura ya 6, mstari wa 8. Hasid , mtu mcha Mungu, ametoweka kutoka nchi. Kwa njia, katika muktadha wa kisasa katika Israeli, utakachopata ni neno hasid linalotumika.

Watu ambao ni waumini wa kweli ni hasidi , au kwa Kiebrania, wingi hasidim . Kwa hivyo neno hilo bado linatumika leo, lakini linatokana na neno hesed, upendo huu wa agano, upendo huu wa agano usio na mwisho ambao Bwana anao kwa watu wake. Lakini jambo ni kwamba, hakuna hata mmoja wao, hakuna hasidi hata mmoja aliyebaki katika nchi.

Kwa nini? Mtu yeyote mwenye dini ameangamizwa. Wote huvizia umwagaji damu. Kama tulivyooona katika sura zilizopita, matajiri, wamiliki wa ardhi, watawala,

makuhani, na manabii wote wamekuwa wakandamizaji wa wale walio waadilifu na wale walio maskini.

Wote huvizia umwagaji damu. Hili ni jambo la kawaida katika kitabu chote. Tazama sura ya 3. Wanawakamata watu hawa kwenye wavu.

Wanakamata hasid kwenye wavu. Wavu ni nini? Ni wavu wa rushwa, unabii wa uongo, na ibada ya sanamu. Tena, tutaona katika mstari wa 3 hapa chini jinsi mfumo wa kisiasa, kidini, na wa kikasisi na ofisi ya kinabii vyote vimeunganishwa pamoja, na kutengeneza wavu wa kunasa mtu yeyote ambaye hakubaliani nao.

Na huu ndio mtandao wa kuzuia usalama. Watu huzungumzia kuhusu mtandao wa kulinda maskini. Huu ndio mtandao wa kuzuia usalama.

Inafanya kinyume chake. Badala yake ni kuwakandamiza maskini, kama tunavyo na kitambaa hiki, kama naweza kutumia neno hilo, kama wavu, kitambaa hiki cha uovu kilichofumwa pamoja kuhusu uovu. Mikono yote miwili hufanya hivyo vizuri.

Hawafanyi hivyo kwa mkono mmoja nyuma ya mgongo wao. Mikono yote miwili hufanya vizuri. Mkuu pia anamwomba hakimu rushwa, na mtu mkuu husema matakwa ya nafsi yake, hivyo wanayaunganisha.

Hebu tuangalie hili. Tena, tunarudi kwenye mtandao. Hii inaonyesha kutokana na kile tulichokuwa nacho hapo awali katika mstari wa 2. Katika mstari wa 3, mtandao, kitambaa, ni ufisadi kati ya mkuu, kiongozi, mwamuzi, na mtu mkuu.

Watu wakuu ni wasomi, labda wamiliki wa ardhi, watu wenye mamlaka, watu wenye hadhi ya kijamii. Hawa ndio watu, na wote wanafanya kazi pamoja kuwakandamiza wengine ambao hawakubaliani nao, kudanganya kwa mizani ya uongo; kama Elaine alivyosema, uovu huo maalum umetajwa katika sura ya 6. Neno la tamaa hapa huwa katika maana mbaya kila wakati, si kumtamani Mungu, bali kutamani kinyume chake. Kufuma pamoja kunaendana na wavu, bila shaka, na ufisadi, na tunaweza kusema utepe, ambao nilikuwa nimeutaja hapo awali.

Tena, taasisi hizi zote hufanya kazi pamoja, moja ikikuna mgongo wa nyingine, kama tunavyoweza kutumia istilahi za kisasa. Hapa, istilahi ni mikono yote miwili pamoja, karibu kana kwamba wanafurahi. Wanapiga makofi pamoja kwa sababu wote wanakubaliana, lakini pia, wazo ni kwamba unafanya kazi.

Kama nilivyosema hapo awali, hii si mkono mmoja kulegea au mkono mwingine chini nyuma ya mgongo wa mtu. Mikono yote miwili inafanya kazi pamoja. Ni kama vile kupeana mkono kati ya wapangaji njama.

Mikono yote miwili inafanya kazi pamoja. Hei, hei, tunafanya kazi pamoja hapa. Tunapeana mikono, na tunaendelea katika uovu pamoja.

Kwa maneno mengine, na nina deni kwa Leslie Allen, anasema tofauti, na angesema hivi. Watu mashuhuri, manabii, makuhani, wafalme, wakuu, chochote kile, watu mashuhuri hupingana na mfumo ili kupata wanachotaka. Kama hii si ya kisasa, sijui ni nini.

Katika mstari wa nne, hatuna hata mtu mmoja mwenye haki aliyesalia. Ni nini kilichosalia? Bora zaidi kati yao ni kama mwitu, aliye mnyofu zaidi ni kama ua wa miiba. Hili si jambo la kufurahisha sana.

Siku utakapowaweka walenzi wako, adhabu yako itakuja. Ndipo kuchanganyikiwa kwao kutatokea. Hebu tueleze hili.

Huu ni mchezo wa maneno kati ya ua wa miiba, mesuka , na mkanganyiko, mevuka . Kwa maneno mengine, ua wa miiba kwa namna fulani, ambao unatakiwa kuweka vitu ndani, na kuwaweka, kwa mfano, wanyama ndani, na kuwaweka wanyama wanaowinda wanyama nje, unageuka kuwa mkanganyiko. Mesuka inageuka kuwa mevuka .

Tutaona jinsi hilo linavyofanya kazi. Miti yao iliyonyooka ni miiba, na hilo linaweza pia kutafsiriwa, miti yao iliyonyooka ni mibaya kuliko miiba. Kwa maneno mengine, mti wa miiba si kitu kinachosaidia sana.

Unakaribia, na kitu kinachofuata unajua, una miiba, unatokwa na damu. Sio jambo zuri sana kufanya kazi nalo. Lina kusudi kama mesuka , ambalo tutalionga, lakini katika kesi hii, pia linafanya kazi dhidi ya watu.

Kwa hivyo, huu hapa uhusiano. Ua wa miiba ulitumika kufafanua mipaka, lakini hapa unasababisha mkanganyiko. Mesuka inaongoza kwenye mevuka kwa sababu ya mkanganyiko katika mipaka.

Kumbuka tulichosema hapo awali, moja ya maovu ni kusogeza mawe ya mpaka. Isaya anataja hilo, lakini mabwana wa ardhi wanaonekana hawana wazo lolote kuhusu mipaka yao inaishia wapi na mipaka ya mtu mwingine iko wapi. Kwa hivyo, kuongezeka kwa ardhi kunafanya kazi dhidi ya mipaka, na ingawa ua wa miiba ulipaswa kuwa mipaka, sasa imegeuka kuwa mkanganyiko.

Mpaka uko wapi? Upo wapi? Hebu tuangalie kidogo jinsi ua unavyotumika kama mpaka. Hapa mpaka unatumika kuwaweka wanyama ndani. Kama unavyoona, ni aina ya uzio mbaya wa mbao, lakini juu yake, una vichaka vya miiba.

Na hivi ndivyo kichaka cha miiba kinavyoonekana katika Israeli. Sio miiba ya acantho tunayoifikiria, taji ya miiba tunayoiona kwenye picha na michoro, si picha, bali michoro, iliyozunguka kichwa cha Yesu. Lakini hizi ni vichaka vidogo, lakini miiba yao ni mikubwa sana.

Na kama hukuwa na viatu kukanyaga mojawapo ya haya, au ukitegemea mojawapo ya haya, niamini, utajua. Hapa kuna ukaribu wa miiba. Kwa kweli, imependekezwa kwamba labda taji ya miiba iliyokuwa kichwani mwa Yesu si miiba hii ya kuchanua ambayo tunaiona, lakini kile ambacho askari wa Kirumi angeweza kufanya na kichaka kama hiki ni kuchukua upanga wake, kunyoosha mkono chini, kukata mzizi, kutoboa kichaka cha miiba kama mkuki wa mzeituni, kukigeuza, kukishika mizizi, kisha kukichukua na kukichoma kichwani mwa mtu, na labda hiyo ndiyo taji ya miiba ambayo Yesu aliteseka nayo.

Kwa vyovyote vile, neno mkanganyiko hapa limetumika mara mbili. Liko hapa na katika Isaya 22:5, neno hilo mkanganyiko, na linatumika kama siku ya hukumu. Halimaanishi tu mkanganyiko, linamaanisha hofu, linamaanisha kutiishwa, pamoja na mkanganyiko.

Kwa hivyo, tulichonacho ni kwamba miiba imekuwa chanzo cha hofu na utii, ambayo, bila shaka, inahusiana na adui anayeingia. Anasema mkanganyiko utaanza siku utakapomweka mlinzi wako, na hii inaweza kutafsiriwa kufuatia toleo la Kigiriki, toleo la Septuagint, kama ole kwa mlinzi wako ikiwa utafanya jambo tofauti au adhabu yako iliyopangwa inakuja, au siku utakapomweka mlinzi wako, adhabu yako itakuja. Kwa hivyo, kuna uhusiano kati ya mlinzi na adhabu.

Kwa hivyo, je, mlinzi anaangalia adhabu ikija? Je, mlinzi kwa namna fulani ndiye anayeanzisha adhabu? Hatujui kwa hakika, lakini hili ndilo wazo. Wazo ni kwamba hakutakuwa na maandalizi kwa ajili ya janga litakalokuja juu ya taifa licha ya jinsi wanavyoweza kuwa macho. Kumbuka, ukirudi kwenye sura ya 5, inasema kusanya wanajeshi wako kwa kutarajia vita ijayo, na mlinzi anaweza kusema, hei, Waashuri wanakuja, au adui yeyote yule, baadaye, Wababeli, hamtatoroka.

Hakuna njia ambayo mlinzi ataweza kutoa ishara kwa watu kujitayarisha hadi mahali ambapo wataweza kumshinda adui. Na, bila shaka, tunakumbuka Zaburi 127, ambayo inasema, Bwana asipoijenga nyumba, wanafanya kazi bure wanaoijenga. Lakini vipi kuhusu mji? Vipi kuhusu ulinzi wa mji? Bwana asipoulinda mji, walinzi hukusha bure.

Na hoja ambayo Mika anaisema ni kwamba walinzi hawatakusaidia hapa kwa sababu Bwana hayulinda mji. Humtegemei yule anayeulinda mji kweli. Katika mistari ya 5 na 6, tunarudi kwenye baadhi ya matatizo ya kijamii tunayoyapata, lakini tunaona kwamba ni ya hila zaidi kuliko kubaki katika jamii kwa ujumla.

Usimtumaini jirani, usimtumaini rafiki. Linda midomo yako kutoka kwa mwanamke anayelala kifuani mwako.

Jirani, rafiki, mke. Inavutia sana. Kwa hivyo hapa tunaona uufisadi ambao umeelezewa katika mstari wa 3 wa sura hii unaleta matatizo ya kijamii tunayoyapata katika mstari huu mahususi.

Angalia kiwango kinachoongezeka cha kutoaminiana. Jamii ni mbaya. Huwezi kumwamini jirani yako.

Loo, lakini naweza kuwaamini marafiki zangu. Hapana, mambo yamefikia hatua sina marafiki tena. Siwezi hata kuwaamini tena.

Loo, angalau nina mke wangu. Angalau nina familia yangu. Hapana, siwezi hata kuwaamini wanafamilia wangu tena.

Hivi ndivyo mambo yalivyo mabaya. Inavutia sana katika Yeremia sura ya 9, mstari wa 4, ambapo anasema, na tunamnukuu Yeremia hapa, kila mtu anapaswa kujihadhari na rafiki yake. Usimwamini ndugu yeyote, maana kila ndugu atadanganya, na kila rafiki ataeneza umbea.

Jamii ya kuishi ndani yake. Lakini hivi ndivyo inavyotokea wakati muundo wa kijamii unapoharibika. Huwezi kumwamini mtu yeyote.

Kila mtu ni kwa ajili yake mwenyewe. Linda midomo yako. Kwa kweli, inasema linda malango ya kinywa chako.

Midomo inavutia sana. Midomo ni malango ya kinywa. Katika mstari wa 6, ni baadhi ya mivurugiko ya kifamilia gani ambayo tutaipata kutokana na jamii kubadilisha familia katika hali hii ambapo mwana anamtendea baba yake dharau, binti anainuka dhidi ya mama yake, na mkwewe anapingana na mama mkwe wake?

Adui za mtu ni watu wa nyumbani mwake. Je, inaeleweka? Tunaona katika Agano Jipya kwamba hili pia linamhusu Yesu. Hili linatokana na Zaburi 69 pia.

Kwanza kabisa, mwana akimpinga baba yake, hii ilikuwa ni uhalifu. Hili lilikuwa kosa la kifo katika uchumi wa Agano la Kale unapoangalia nyuma katika Torati. Kama nilivyosema, Yesu mwenyewe anazungumzia kuhusu maadui zake kuwa wa nyumba yake, nyumba yake mwenyewe.

Kama tunavyoona katika sura ya 7 ya Yohana, hata ndugu zake hawakumwamini, angalau wakati huo. Hata hivyo, tuna mfano wa uhusiano mzuri wa mama mkwe na binti mkwe, na huo ndio kitabu kizima cha Ruthu. Upendo unaoupata kati ya hao

wawili ni mfano wa ajabu wa jinsi upendo wa kweli na upendo wa kweli kati ya mama mkwe na binti mkwe unavyoweza kuwa.

Mstari wa 7, ndani yake na yenyewe, tunachukulia hili kibinafsi, licha ya yote yanayotokea, asili ya kijamii, kuvunjika kwa jamii, kuvunjika kwa familia, n.k. Nitafanya nini katika hali hizo? Nifanye nini? Anasema, lakini mimi, nitamtazamia Bwana kwa matumaini. Nitamngojea Mungu wa wokovu wangu.

Mungu wangu atanisikia kwa sababu anashika sheria yake. Inasikika kama Habakuki sura ya 3, sivyo? Lakini mimi, tofauti na viongozi na manabii wa uongo ambao hawamsikilizi Bwana, nitamsikiliza Bwana. Israeli haingoji tena hukumu.

Iko hapa. Bwana atawahukumu Israeli, na katika hali ya kuchanganyikiwa, hakuna njia mbadala kwa mtu mwenye haki, kwa mwenye busara kufanya ikiwa bado yuko katika nchi, ila kumtegemea Bwana. Kwa hivyo, mambo haya yote yanapotokea, mgeukieni Bwana, mgeukieni.

Mzizi uleule unaotumika kwa ajili ya kulinda hapa ni neno lile lile la mlinzi linalotumika katika mstari wa 4. Kumbuka hapo, inasema kwamba ingawa una mlinzi anayelinda, maafa yatakuja. Lakini hii hapa tofauti. Katika mstari wa 4, mlinzi anasubiri uovu, lakini hapa, nabii au jamii, ikiwa Mika anazungumza kwa niaba ya jamii, anasubiri Mungu aingilie kati.

Na inavutia sana kwa Habakuki sura ya 1, ambapo anaona Wababeli wakisonga mbele, na anamwambia Bwana, nini kinatokea? Ninauliza nini kinaendelea na unajua nini? Nitasubiri, na nitasubiri jibu lako. Katika hali hiyo maalum, Bwana anakuja na kusema, ndio, uovu unakuja, lakini hii ndiyo sababu unakuja. Na kisha kutokana na mambo haya yote yanayoendelea, hukumu inakuja juu ya taifa, lakini Habakuki afanye nini? Naam, Habakuki anafanya kile Mika anachofanya hapa.

Anasema, Nitamngojea Bwana, na kisha una ombi hili la ajabu katika Habakuki sura ya 3. Kwa hivyo, ikiwa unataka kuunganisha vipande viwili vya maandiko pamoja, ni mstari wa 7 hapa na sura ya 3 ya Habakuki. Tunapoendelea na sehemu inayofuata, licha ya yote yanayoendelea, licha ya uharibifu, licha ya uovu kwa upande wa watu, licha ya kutoweka kwa Wahasidi wote, hatimaye, Israeli itashinda maadui zake. Kwa hivyo hapa tunaenda kutoka hukumu hadi tumaini.

Inavutia sana kuona mstari wa 7 ni wa bawaba kwa sababu hapa una kinachoendelea, ambacho ni kibaya. Mstari wa 7 ni sala, na sasa, kwa namna fulani, una jibu la sala hiyo katika mstari wa 8 hadi 10. Usifurahi juu yangu, Ee adui yangu; ingawa nitaanguka, nitasimama, ingawa ninakaa gizani. Bwana ni nuru kwangu.

Hili ndilo tunaloliita katika mistari ya 8 na 10 inclusio . Na hilo tena ni neno la kupendeza linalosema tu kwamba mistari hapa imeunganishwa na mada moja. Una

mistari 8, 9, na 10, mistari hii, na mistari wa 8 na mistari wa 10 inashughulikia jambo lile lile, na kisha una majadiliano zaidi katikati.

Kama nilivyosema, kwa kufuata ushauri wa rafiki yangu mwema, usipotumia Kilatini hapa na pale, watu hawatafikiri wewe ni mwerevu. Kwa hivyo, hii ni pamoja na . Mika anatambua kwamba yeye binafsi atapitia matokeo ya hukumu, lakini imani yake bado iko katika Bwana.

Na hii ni sawa na nilivyosema hapo awali, na kichefuchefu nyuma katika sura ya 3. Hebu tuone upanuzi wa neno nuru. Bwana ndiye nuru. Hili, kwa njia, kama tutakavyoona tutakapofika kwenye mistari wa 9, sehemu hii ya mistari wa 8 inafungamana na mistari wa 9. Mistari yote miwili inazungumzia nuru.

Na ingawa ninaishi gizani, tunaona katika mistari wa 8 wa Mika, Bwana ni nuru kwangu. Na hapa kuna mistari wa 8, sehemu ya tatu ya mistari wa 8, na katika mistari wa 9, atanileta nje kwenye nuru. Kwa hivyo nataka tu kuunganisha vifungu hivyo kati ya mistari wa 8 na mistari wa 9 kabla hatujafikia mistari wa 9. Lakini wazo ni nuru.

Giza na mwanga hukumbusha gereza. Israeli ni mfungwa wa vita, lakini Israeli itatoroka. Itaingia kwenye nuru.

Na hii ni kivuli cha Mika 2, tunapowaleta nuruni wale walio gerezani, na tunajua kiongozi katika sura ya 2 atawatoa watu gerezani. Wataangazia nuru. Tuliona nuru ikitumika katika mistari wa 8, na tunafikiria giza na nuru.

Kinachokuja akilini ni mtu labda akitoka shimoni na kuingia kwenye mwanga wa jua. Na hii ina vivuli vya Mika 2, tena pale, ambapo kiongozi atawavunja watu, Waisraeli walio mateka, atawavunja kutoka gerezani mwao na atawaleta kwenye nuru. Hii pia ni mada tunayoiona katika Zaburi 37, Isaya 42, n.k.

Kuleta nuruni ni kama Mkristo anayeona nuru ya ulimwengu. Hii ndiyo mada tunayoipata katika Mahubiri ya Mlimani na Yesu katika sura ya 5, anaposema, Kuwa nuru ya ulimwengu. Kwa maneno mengine, sema ukweli kwa ulimwengu.

Na kisha katika Yohana 8, ambapo Yesu anasema, Mimi ni nuru ya ulimwengu, pia anachukua wazo la nuru, ukweli. Inashangaza kwamba wimbo wa Wesley, Na Je, Inaweza Kuwa, kwamba nipate, katika mistari wa 4, labda hii iliongozwa na Mika 7, mistari wa 8. Hivi ndivyo wimbo huo unavyosema. Kwa muda mrefu roho yangu iliyofungwa ililala, imefungwa kwa nguvu katika dhambi na usiku wa asili.

Jicho lako lilitoa mwangaza wa kuhuisha, niliamsha shimo lililokuwa likiwaka kwa mwanga. Minyororo yangu ilianguka, moyo wangu ulikuwa huru, niliinuka, nikatoka, nikakufuata. Ninapenda kufikiria kwamba hili lina maana fulani, sura hii ya Mika, mistari huu una maana fulani kwenye wimbo wa Wesley.

Lakini bila shaka, inaweza pia kuwa ni marejeleo ya Petro akitoka gerezani, akivunjwa kutoka gerezani na malaika katika Matendo sura ya 12. Lakini unaelewa wazo. Gereza, giza, nuru.

Imani iko chini ya magumu, lakini uhakika wa uthibitisho wa mwisho upo. Na hii ilikuwa tabia ya manabii wote wa uhamishoni na wa baada ya uhamishoni. Mstari wa 9, vema, hadi hilo litokee, nitaibeba ghadhabu ya Bwana kwa sababu nimemtendea dhambi.

Huyu labda ni Mika anayezungumza kwa niaba ya Sayuni sasa. Hadi anapoomba, anatetea kesi yangu na kunihukumu. Kumbuka, alikuwa mwendesha mashtaka wakati mmoja, mapema katika Mika.

Sasa yeye ndiye hasa wakili wa utetezi na anayetetea kesi kwa ajili ya Sayuni. Atanileta kwenye mwanga, kuna wazo hilo tena, nami nitaona haki yake. Unaona ulinganifu hapa.

Mnatoka nje kwenye nuru, na kuna nuru. Sasa mnaweza kuona hamko tena gerezani. Tutaona nini? Tutaona haki yake. Kwa hivyo Sayuni inakiri kwamba dhambi yake imeleta hukumu.

Hakuna udhuru hapa. Ninakiri nilifanya hivi. Hadi atakapotetea kesi yangu, Bwana, mwendesha mashtaka ambaye amekuwa wakili wa utetezi na kuifunua, tayari nimetaja jinsi tunavyoweza kutafsiri hilo.

Ni sawa na katika mstari wa 8, hapa katika mstari wa 9. Kwa hivyo, tunaendelea hadi mstari wa 10, ambao sasa ndio sehemu ya mwisho ya inclusio . Kisha adui yangu ataona. Inavutia, wazo la kuona mwanga tulionao hapa.

Sasa adui yangu ataona nini, lakini adui ataona nini? Na aibu itafunika yeye aliyeniambia, Yuko wapi Bwana Mungu wako? Tutajadili ni nini. Macho yangu yatamtazama, yakirejea sasa kwa Sayuni. Adui anamtazama Sayuni nao watasema, Yuko wapi Mungu wako? Lakini sasa macho yangu yatamtazama yeye anayesema hivi.

Wakati huo, atakanyagwa kama matope ya barabara. Naam, mimi ni nani? Yeye ni nani? Hii inamaliza ujumuishaji unaohusiana na adui. Kama nilivyosema, ukombozi wa Israeli unajumuisha kuwaaibisha maadui.

Tazama haisemi uharibifu wa maadui. Hilo litakuja, likiwaibisha maadui. Na katika utamaduni wa Mashariki ya Kati, kuaibisha ni mbaya zaidi kuliko kufa.

Kwa kweli, kuna watu wanaouawa kwa sababu wameaibisha familia. Na njia pekee unayoweza kuvunja aibu hiyo, pingu hiyo ya aibu, ni kumuua mtu aliyeleta aibu hiyo. Kwa hivyo, aibu inaweza kuwa mbaya zaidi kuliko kifo katika baadhi ya nchi za Mashariki ya Kati.

Na kumbuka aibu katika mstari wa 16 na ya manabii wa uongo katika sura ya 3, mstari wa 7. Kwa maneno mengine, manabii wa uongo wataaibishwa pia. Haiombi uharibifu wao. Inaomba waishi ili waaibishwe kwa yale waliyoyafanya.

Na kwa njia, kuna Zaburi kadhaa ambapo mtunga-zaburi, mara nyingi Daudi, haombi maadui zake waangamizwe. Anachoomba ni kwamba wangeaibishwa. Na kwa hivyo, kwa njia zingine hiyo ni adhabu mbaya zaidi kuliko kifo.

Jambo la msingi hapa ni kwamba aibu inatambulika. Hii itakuwa aibu ya umma. Itakuwa dhahiri jinsi watu hawa walivyo na aibu.

Na watu hawa ni akina nani? Hebu tuangalie. Ni adui anayedhihaki. Bwana Mungu wako yuko wapi? Na kwa njia, hii si ya kawaida, Mungu wako yuko wapi? Yahweh wako yuko wapi? Bwana wako yuko wapi? Bwana mwenye herufi kubwa.

Yehova wako yuko wapi? Kwa maneno mengine, jina la Mungu wa Israeli limetolewa hapa. Na wazo, dhihaka, ni dhidi yake binafsi. Je, unaweza kufikiria mahali pengine popote ambapo hilo lilitokea? Unamkumbuka Senakeribu? Hakumdhihaki Hezekia tu, bali pia alimdhihaki Bwana.

Na Bwana hakukubali hili kwa ukarimu. Tunapata dhihaka kwa Mungu na pia taifa linalomtegemea. Pia tunaona hilo katika Zaburi ya 79.

Katika Zaburi 115, na nilivyotaja hapo awali, pia unapata hili katika Isaya sura ya 36 na 37 zinazozungumzia shambulio la Senakeribu dhidi ya Yerusalemu. Yaani, udhaifu wa Israeli unaonekana kama udhaifu kwa upande wa Yahweh, kwa upande wa Mungu wao. Matope mitaani.

Hata hivyo, wale wanaodhihaki watakuwa kama matope barabarani. Watakuwa kama matope yaliyo barabarani yanayokanyagwa huku watu wakitembea mitaani. Hili pia ni wazo unalolipata katika Zekaria sura ya 10.

Wazo la matope mitaani ni hali ya chini sana. Ni kinyume cha Mika sura ya 4. Angalia kile mstari huo ulisema. Na sasa mataifa mengi yamekusanyika dhidi yako, yakisema, na achafuliwe, na macho yake yamfurahie Sayuni.

Tena, nikimtazama Sayuni. Tumeona hilo hapo awali. Maadui wanafurahi kuhusu yaliyompata Sayuni, lakini sasa zamu ya Sayuni kufurahi na kuona uharibifu wake.

Tunaendelea na mstari wa 11 hadi 13. Sio tu kwamba kutakuwa na mabadiliko ya bahati, lakini sasa, badala ya uharibifu wa Sayuni, tunachokiona ni ujenzi mpya wa Sayuni na wahamishwaji kurudi katika kile tunachokiita nchi ya ahadi. Kwa Kanaani, ukipenda.

Siku hiyo itakuwa siku ya kujenga, ya kujenga kuta zako. Siku hiyo, mpaka wako utapanuliwa. Kinyume chake sasa.

Kuna nini? Tena, tumaini kubwa. Angalia mabadiliko katika mzungumzaji. Sasa, ni Bwana.

Sio Sayuni tena. Sio adui tena. Sasa, Bwana mwenyewe anazungumza na kumwambia Sayuni kitakachotokea.

Itakuwa siku, au siku hiyo, wakati fulani katika siku zijazo. Hatujui hasa ni lini, lakini kwa hakika itakuja. Jengo hilo ni wakati usiojulikana katika siku zijazo.

Ilianza na Nehemia na kurudi kutoka uhamishoni, ambayo ni karibu 450 KK. Huenda ikawa, kama unabii, inarejelea kuanza kwa ujenzi wa hekalu huko Yerusalemu chini ya Nehemia baada ya kurudi, baada ya posho ya Koreshi kwa watu kurudi. Nehemia, Ezra, tunasoma kuhusu ujenzi mpya wa Yerusalemu, ambayo ni karibu 450 hivi KK. Jengo litatoka kuta za Sayuni hadi nje hadi mipakani kwa sababu inasema mtakuwa mkijenga hadi mipakani. Na karibu 168 hadi karibu 63 hivi KK, mlikuwa na utawala wa Makabayo.

Kwa kweli ulikuwa na taifa huru la Israeli, na mipaka ilipanuka katika eneo kubwa nchini Israeli. Lakini hii inaonekana kuwa ni muhtasari kidogo wa kile kitakachotokea kieskatolojia. Labda hata tunaweza kutarajia Ufunuo sura ya 3 na kisha sura ya 21, inapozungumzia Yerusalemu mpya ikitoka mbinguni ikiwa na mipaka mipana sana.

Na kinachovutia pia ni kuona mipaka iliyopanuliwa ambayo imetajwa na Ezekieli katika sura ya 40 hadi 48. Ili kila kitu kiunganishwe vizuri sana pia. Itakuwa siku ambayo, yeye kihalisi, atakuja kwako kutoka Ashuru na miji ya Misri, kutoka Misri hadi Mto, hata kutoka bahari hadi bahari na mlima hadi mlima.

Hapa ndipo wahamishwa wanapoletwa katika Yerusalemu iliyopanuliwa. Na mimi na wahamishwa tuna mambo kadhaa kwenye mabano hapa, na nitayajadili baada ya muda mfupi. Hili ni Kiebrania chenye utata kidogo, lakini maana yake ni yafuatayo.

Watakuja, na kihalisi, ni yeye. Na umoja hutumika, lakini ni umoja unaotumika kwa pamoja. Anamrejelea Yakobo, kama vile Yakobo anavyotumika kwa pamoja kwa watu.

Atatoka mipakani mwa maadui wa Israeli, kutoka Ashuru, maadui wa kaskazini, na kutoka Misri, ambayo ni adui wa kusini. Na hii, tena, labda ni neno linalomaanisha tu kwamba watatoka kaskazini na kusini. Kwa maneno mengine, watatoka kote.

Ni nani anayekuja? Naam, Yakobo. Wahamishwa, tena, yeye akitumiwa kwa pamoja. Mataifa, ambayo ni mataifa yanayomjia Mungu.

Inawezekana? Uwezekano mkubwa zaidi, waliohamishwa, badala ya mataifa yote kumjia Mungu kwa namna fulani ya kiama, kwa sababu Misri na Shamu, mataifa mawili ya uhamishoni, yametajwa. Na kwa hivyo hii inaonekana kumaanisha Israeli yenyewe na sio, tuseme, kwa enzi ya kanisa, ambapo mataifa, ambapo mataifa yanamjia Mungu, kutoka bahari hadi bahari.

Kutoka baharini hadi bahari inayong'aa. Tunazungumzia hapa kuhusu Bahari ya Chumvi au Bahari ya Chumvi hadi Mediterania. Kwa maneno mengine, mipaka itakuwa kuanzia Bonde la Ufa hadi Mediterania na kutoka mlimani hadi mlimani, kaskazini na kusini.

Mlima Hori unatajwa kama mpaka wa kaskazini wa Kanaani. Pia kuna Mlima Hori ulioko kwenye mpaka wa kusini wa Kanaani karibu na Edomu, ambapo Haruni alifia. Nami nitakuonyesha ramani baada ya muda mfupi kuhusu jinsi hilo linavyoendelea.

Kwa hivyo tena, bahari hadi bahari na mlima hadi mlima ni upendeleo. Inamaanisha kila kitu. Inatumika kila mahali.

Waisraeli wanatoka katika sehemu zote za uhamisho. Ninaendelea kutumia neno merism, ambalo linamaanisha kuwa kiasi kidogo kinawakilisha kitu kizima. Cha kufurahisha ni kwamba, mahali pa kwanza kabisa tunapokutana na merism ni katika sura ya kwanza kabisa ya Biblia.

Hapo mwanzo, Mungu aliumba mbingu na dunia. Mbingu na dunia. Hiyo ni upendeleo.

Inamaanisha kila kitu. Mungu aliumba kila kitu, na kinatumika kwa njia hiyo. Mto.

Huu ni mto Frati. Kwa hivyo sasa tunaenda kidogo zaidi ya Bonde la Ufa. Mipaka itaenea hadi mto Frati.

Ufalme wa Sulemani ulienea kutoka mto Frati hadi mto wa Misri, unaoitwa bonde la El-arish. Na ni vigumu kufikiria haya yote kwa hivyo hebu tuwe na ramani na tujaribu kuyatatua. Hii ndiyo nchi ya asili ya Kanaani.

Hii ndiyo nchi ambayo Ibrahimu aliahidiwa kwamba angewapa wazao wake. Na eneo lenye giza zaidi ni nchi ya Kanaani. Na unaweza kuona sehemu kubwa kuelekea kaskazini-mashariki, ikiwa ni pamoja na nchi ya Kanaani.

Hapa kuna bahari hadi bahari kutoka Mediterania upande wa magharibi hadi Bahari ya Chumvi au Bahari ya Chumvi upande wa kusini-mashariki. Kuna Mlima Hori upande wa kaskazini, na kuna Mlima Hori upande wa kusini. Na kwa hivyo, unaona kutoka bahari hadi bahari na kutoka mlima hadi mlima kwamba nchi itarejeshwa.

Sasa, inaweza kuwa ya kuvutia, kama vile maelezo ya ziada hapa, ukubwa wa Kanaani ambao uliahidiwa Ibrahimu ukilinganishwa na Israeli ya kisasa. Hapa kuna Israeli ya kisasa. Sasa acha nifanye ulinganisho wa haraka hapa.

Unaweza kuona kwamba Israeli, Israeli ya kisasa, haijumuishi eneo lililo kaskazini mashariki. Kwa upande mwingine, inajumuisha eneo la kusini linaloelekea Ghuba ya Bilat ambalo ramani hii haionyeshi. Kwa hivyo, ndivyo ilivyo.

Je, kuna nyongeza itakayofanywa kwenye mipaka ya sasa? Nitamwachia mtazamaji hilo kama zoezi. Mstari wa 13, na dunia itakuwa ukiwa kwa sababu ya wakazi wake kwa sababu ya matunda ya matendo yao. Naam, hapa tena, dunia, je, ina maana ya ardhi? Je, ina maana ya dunia nzima, dunia nzima? Na dunia, kwa maoni yangu ya unyenyekevu, inatafsiriwa vyema kama ardhi au bado ardhi.

Kwa maneno mengine, kabla ya kukusanyika, nchi ya Israeli itakuwa ukiwa, kama ilivyotabiriwa, na ndivyo hasa ilivyotokea. Ulikuwa na himaya kubwa chini ya Daudi na Sulemani, na kisha ukawa na uhamisho. Kisha wakarudi, na ukawa na taifa huru tena, na kisha ukawa na uhamisho, na kisha wakati mwingine pekee walipokuwa taifa huru ulikuwa mwaka wa 1948 baada ya kuanzishwa kwa Israeli, na kwa kweli kabla ya wakati huo, sehemu kubwa ya nchi hiyo ilikuwa ukiwa na jangwa, eneo la jangwa tu.

Baadhi ya Biblia hutumia neno dunia itakuwa ukiwa kwa maana ya dunia nzima. Mimi huwa nadhani kwamba hiyo si sahihi, na kwa kweli, tunachozungumzia ni ardhi. Eneo hilo litakuwa ukiwa.

Kwa maneno mengine, utakuwa na kipindi kigumu sana kabla haya yote hayajatokea. Kwa upande mwingine, Mika anaweza kuwa anarejelea mataifa yote kama ilivyo mwishoni mwa sura ya 3 lakini nina shaka. Mstari wa 14, tunaomba tena.

Tuna ncha nyingine ya bawaba. Wachunge watu wako kwa fimbo yako ya enzi, kundi la milki yako, waishio peke yao msituni, katikati ya shamba lenye rutuba. Wacha walishe huko Bashani na Gileadi kama siku za kale.

Hii ndiyo sala. Kwa maneno mengine, jangwa tunalojua halitakuwa jangwa tena, na wakati huo, watu watakuwa wakiishi katika nchi hiyo wakiwa na chakula chote wanachohitaji ili kuishi. Itarudi kama ilivyokuwa hapo awali.

Naam, hapa tuna mabadiliko katika mzungumzaji. Tena, ni Mika anayetoa sala hiyo, labda kwa niaba ya kusanyiko. Na kama nilivyosema, kinyume na ukiwa wa mstari wa 13, Israeli itazaa matunda.

Na niseme tu kwa watu wanaotaka kufikiria hili kieskatolojia, ndivyo ilivyo leo. Jangwa linachanua kihalisi. Bashani na Gileadi au Bashani na Gileadi zilikuwa maeneo yenye matunda mengi ya kuvuka Yordani wakati wa uchumi wa Israeli na hata leo kwa sababu yanapata mvua nyingi.

Iko juu zaidi. Wanapata mvua nyingi na kilimo kingi ambacho kinaweza kuendelea huko. Na tena, wacha nirejee kwenye ramani.

Tena, nchi ya Kanaani ambayo tumeiona hapo awali. Na kuna nchi ya Gileadi katika Yordani, na kuna nchi ya Bashani, sehemu yake katika Shamu, sehemu yake katika Israeli, na kwa kweli kuna mpaka wa Israeli na Shamu na Yordani unaokutana karibu na mahali pale tunapopaita Bashani. Lakini ilikuwa na matunda hapo awali.

Inazaa matunda sana leo. Hatujaona chochote bado kuhusu jinsi itakavyokuwa na matunda kadri muda unavyosonga. Inazungumzia kuishi peke yake msituni au kwenye misitu.

Na kama hii ni marejeleo, hii inaweza kuwa marejeleo ya Mika 5, ambapo Israeli ni simba. Kwa maneno mengine, Sayuni inaishi peke yake msituni au msituni. Ni Sayuni ambayo inarejelea.

Na katika Mika 5, kumbuka kwamba tulipozungumzia kuhusu Israeli kutawanyika kama wanavyofanya miongoni mwa mataifa, pia tulisema sanamu nyingine inayotumika ni simba msituni. Kwa hivyo labda hii inarejelea sura ya 5. Au labda ni marejeleo ya Israeli katika eneo lililozungukwa na wanyama wa porini ambao wataletwa katika nchi bora zaidi. Kwa maneno mengine, Israeli ililetwa katika nchi bora zaidi.

Tulikuwa tunazungumzia jangwa, na nilitaja hapo awali kwamba jangwani, mlikuwa na nini? Mna mbwa mwitu, mna simba, mna mbweha, mna nyoka, mna viumbe wengi ambao kwa hakika hawafai kuishi huko. Na labda hivi ndivyo inavyorejelea. Lakini vyovyote vile, inavutia sana kuona mabadiliko kutoka misituni hadi kwenye malisho.

Kwa maneno mengine, misitu ni mahali ambapo unakata kuni, lakini huwezi kufanya kilimo kingi hapo. Lakini hiyo itabadilisha majani au Karmeli kwa Kiebrania, ambapo

itabadilika kuwa Karmeli, ambayo ni shamba la mizabibu au ardhi ya kupendeza. Kwa hivyo, chochote kilichopo, tena, pori huko ambalo litashindwa na sasa kile tutakuwa nacho ni ardhi ya kupendeza ambapo watu wanaweza kulima na kufanya makazi yao huko.

Na hapa ndipo mstari katika Bwana Mwenye Haki Zaidi unatoka? Unajua wimbo, Bwana Mwenye Haki Zaidi. Sitakutesa tena kwa uimbaji wangu, lakini inavutia kwamba katika mstari huo mahususi, mstari wa 2 wa wimbo, tunapata yafuatayo: malisho ni mazuri, bado misitu ni mizuri. Na inavutia sana kuona mabadiliko ya kile Mika anachosema, akiwa amevaa vazi la masika linalochanua.

Kwa vyovyote vile, hapa ndipo wimbo huu maalum unapotoka: Wimbo wa Msalaba Usiojulikana. Naam, tuendeleo hadi sehemu ya mwisho ya kitabu kinyume na sehemu ya mwisho ya kitabu, mistari ya 15 hadi 17. Mungu atawachunga watu wake kurudi katika nchi yao ya mababu kwa kuwafadhaisha maadui zao.

Tena, jambo la aibu tulilosoma hapo awali ni kwamba maadui wataaibishwa. Kama ilivyokuwa siku zile mlipotoka katika nchi ya Misri, nitawaonyesha miujiza. Elaine alikuwa ametaja miujiza ambayo Bwana alifanya, kugawanya bahari, kugawanya Mto Yordani, ulinzi dhidi ya maadui, n.k.

Na sasa anaahidi kwamba ataonyesha miujiza tena. Mabadiliko ya mzungumzaji sasa ni kwa Bwana. Lakini kumbuka jambo ambalo tulisema hapo awali, na kwamba iwe Mika anazungumza au Bwana anazungumza, lina nguvu ile ile kwa sababu Mika anazungumza kupitia nguvu ya Roho Mtakatifu, ambaye ni Mungu mwenyewe.

Kumbuka, na sasa nasema, kumbuka kile Elaine alikuwa akitaja kuhusu kukumbuka katika sura ya 6 na jinsi hilo lilivyo muhimu kabisa. Ninarejelea nyenzo zake katika sura ya 6, ambazo zinataja hitaji la kukumbuka, haswa Kutoka, kwa sababu hili ndilo tukio kuu katika historia ya taifa la Israeli, na ni jambo linalokumbukwa na kutangazwa kutoka kizazi hadi kizazi. Hili ndilo tendo kuu, la ajabu, na lenye nguvu la Mungu ambalo manabii hurejelea kila mara ili kuwarudisha watu na kusema, na huyu ndiye Mungu aliyekusaidia, hivi ndivyo alivyokusaidia. Hivi ndivyo kosa lako lilivyo baya, kwa sababu hukumbuki alichokufanyia.

Na katika mstari wa 16, mataifa yataona na kuaibika kwa nguvu zao zote. Tena, jambo la aibu . Wataweka mikono yao vinywani mwao, masikio yao yatakuwa na viziwi.

Naam, tena, maswali machache. Mataifa ni akina nani? Nguvu zao ni zipi? Nani mwenye nguvu? Nani yuko pale? Wataweka mikono yao juu ya vinywa vyao. Hilo linamaanisha nini? Kwa nini masikio yao yangekuwa viziwi? Hebu tuchambue hili.

Mataifa yataona aibu, na tayari nimetaja udhalilishaji wa aibu unaotokea, udhalilishaji kwa mtu kutokana na kuaibishwa tulipojadili mstari wa 10. Wataona aibu kwa nguvu zao zote. Tena, ni nani aliyepo? Cha kufurahisha ni kwamba, kielelezo cha hapo ni mataifa.

Sio Israeli, sio Bwana. Kitangulizi ni mataifa. Kwa hivyo mataifa yanawezaje kuaibika kwa nguvu zao? Hebu tutoe pendekezo lifuatalo.

Ikiwa ndivyo, mataifa yataona matendo makuu ya Mungu yaliyotajwa hapo awali, nao wataona aibu kwa nguvu zao ndogo. Wanafikiri wana nguvu. Subiri hadi uone nguvu za Bwana.

Unafikiri una nguvu na mabomu ya atomiki na makombora ya meli za kitalii na meli za Aegis na waharibifu na meli za kubeba ndege. Subiri hadi uone Bwana atafanya nini, nawe utasema, ng'ombe mtakatifu, hatuna kitu hapa. Nitaweka mkono wangu kinywani mwangu kwa sababu siwezi hata kusema chochote.

Sikuwa na wazo. Hata hivyo, ikiwa inarejelea Israeli, basi nauliza, je, kumekuwa na wakati katika historia ya kisasa ambapo mataifa yameshangazwa na nguvu ya Israeli? Kumbuka, Israeli iliyotawanyika miongoni mwa mataifa inaweza pia kumaanisha Israeli katikati ya mataifa. Tulizungumzia hilo katika sura ya 5. Ningerejelea mwaka wa 1967 na kilichotokea kwa Israeli na jinsi alivyoonyesha nguvu zake wakati huo.

Lakini tena, nazungumza kwa njia ya kieskatolojia na nimeacha kama zoezi, tena, kwa mtazamaji kuona kama wanakubali hilo au la. Kwa vyovyote vile, wataweka mikono yao juu ya midomo yao. Kwa mshangao wao, hawatakuwa na la kusema watakapoona kile Bwana anafanya.

Inavutia sana kuona kuweka mkono juu ya mdomo ukitumika kwa mtu katika Mithali 30, mstari wa 32. Ikiwa umekuwa mpumbavu kwa kujivuna au kupanga mabaya, funika mdomo wako kwa aibu. Hii ni Tafsiri Mpya Hai.

Inarejelea watu binafsi, lakini kama ninavyosema, Mika anapendekeza kwamba hili litatokea kwa mataifa atakapoirejesha Israeli. Hawatakuwa na la kusema. Vipi kuhusu masikio yao yatakuwa viziwi? Hili linatumika katika Maandiko kama sitiari ya ukosefu wa uelewa.

Sio tu kwamba hawawezi kusikia. Hawawezi kuona. Kumbuka kile Yesu alisema, wakijua hawataona, wakiona hawataona. Na hapa, wataona kinachoendelea, watasikia kinachoendelea, lakini hawataelewa tu.

Hawataelewa kinachoendelea. Inashangaza kwamba katika Isaya sura ya 40 na sura ya 42, Bwana anawashutumu Israeli kwa kuwa vipofu na viziwi. Hawaelewi tu.

Sasa , ni mataifa, si Israeli. Tena, jinsi majukumu yalivyogeuzwa, na mataifa bado hayataelewa, na huyo ndiye Bwana anayetenda kwa niaba ya Israeli, nao wataona tena jinsi Bwana anavyofanya kazi na Israeli, kama alivyofanya hapo awali, akiwatoa Misri.

Kumbuka, mistari michache tu iliyopita, haya yatakuwa matendo makuu kuliko Mungu kuwatoa Misri. Siwezi kusubiri kuyaona. Mstari wa 17, watayaramba mavumbi kama nyoka, kama wanyama watambao wa nchi.

Watatoka katika ngome zao wakitetemeka kwa Bwana Mungu wetu. Watakuja kwa hofu, nao wataogopa wewe. Kwa hivyo si kila mtu atakayeangamizwa.

Bado kuna watu huko ambao hatimaye wanaanza kuielewa. Na wanasema tunapaswa kujirekebisha hapa. Kwa hivyo wanaanza kuielewa.

Kwa hivyo, wanatoka wakitetemeka kutoka kwenye ngome zao wanapojificha. Na kumbuka kile Hosea anachosema siku itakapofika ambapo watu wataambia milima, tuangukieni, na nchi, itumezeni kwa sababu hatuwezi kuvumilia kuwa chini ya hukumu ya Bwana hivi. Wangependelea tu kufunikwa kabisa kuliko kumkabili Mungu, anayekuja katika hukumu.

Wazo kama hilo. Kwa hivyo, maadui watasujudu mbele za Bwana kama nyoka akilamba mavumbi. Kumbuka udanganyifu wa awali ulikuwa kwamba wangekuwa kama matope barabarani, kwamba wangekanyaga chini.

Hii itakuwa fedheha kamili na aibu kamili kwa upande wa mataifa yaliyokuwa yakifurahia kile kilichokuwa kikitokea kwa Israeli. Maadui, kama tunavyosema, watatoka chini ya miamba, labda kutoka kwenye mapango na makimbilio ili kuepuka ghadhabu ya Bwana. Nami narejelea tena Hosea sura ya 10.

Je, hii ni ya kiekatoliki? Inashangaza kwamba wazo la milima kuwaangukia watu na ombi la dunia kuwameza watu ili kuepuka hukumu ya Mungu pia linaonekana katika Ufunuo sura ya 6. Na nadhani tunachoelewa hapa ni kwamba Mika anavutia sana. Anazungumzia muktadha wa karibu. Anazungumzia muktadha wa kati, akimaanisha Wababeli ambao hawajatokea bado.

Lakini nadhani mambo kadhaa kati ya haya, hasa kuja kwa mtawala na kazi yake itakuwaje, pia tunaona vipengele vya kiimani kwa Mika pia. Na hilo linaweza kuwa majadiliano yenyewe, lakini tutaepuka hilo hapa. Hatimaye tunafika kwenye sura mbili za mwisho.

Sifa kwa Mungu anayesamehe dhambi na kudumisha agano hili la upendo, hesed. Ni nani aliye kama wewe anayesamehe uovu na kuachilia uasi wa mabaki ya urithi wake? Hashiki hasira yake milele kwa sababu anafurahia hesed, fadhili zenye

upendo, pia ni njia nyingine ambayo hesed hiyo inatafsiriwa. Ni nani aliye kama Mungu? Mika, ni nani aliye kama Mungu? Hapa ndipo jina Mika linapotumika.

Yeye ni kama Mungu katika muktadha wa mstari hapo juu. Ni mada ya kawaida katika Zaburi, na inategemea sana Kutoka. Katika muktadha huu, ni nguvu.

Kwa muktadha wa mstari hapo juu katika Kutoka, kwa mfano, katika vifungu vyote nilivyo navyo hapo katika Zaburi, n.k., ni nani aliye kama Mungu, ikimaanisha Mungu mwenye nguvu, ni nani aliye kama yeye? Hakuna mtu, bila shaka. Lakini katika muktadha huu, ni nani aliye kama Mungu katika huruma yake, katika rehema yake, na hakuna mtu kama yeye katika muktadha huo pia. Nilitaja hesed inaweza pia kuwa upendo thabiti.

Ni upendo wa agano, sifa yake ya Mungu. Tunaona hilo linarudi nyuma kabisa katika Torati ambapo Mungu anajielezea kama Mungu wa rehema anayesamehe dhambi kwa sababu ya huruma yake, na hii inampelekea kusamehe na kusamehe licha ya dhambi za Israeli. Lakini bila shaka, tunarudi kwenye sura ya 5, mengi ya haya yanategemea mtawala anayekuja kutawala Israeli na kuchukua dhambi za Israeli pia.

Kusamehe, neno hilo linamaanisha kusamehe, kuinua, kubeba, kubeba, kusaidia, kutegemeza, kuvumilia, kuchukua, kubeba. Ni neno linalojumuisha yote linaloamaanisha tu kuondoa kila kitu, kuondoa adhabu yote inayostahili kwa sababu ya hesed, kuondoa hatia. Bila shaka, tunajua kwamba njia pekee ambayo Bwana huondoa, hatia yetu ni kwa sababu Yesu mwenyewe alichukua hatia yetu juu yake mwenyewe, na ghadhabu ya Mungu, mkono ulioinuliwa ambao tulijadili hapo awali, uliinuliwa dhidi ya mwanawe mwenyewe, Yesu Kristo, ambaye alichukua dhambi zetu juu yake mwenyewe ili Mungu aweze kutuhurumia.

Kusamehe uovu na kupita au kupita makosa, hii ni mada ya kawaida pia katika Zaburi. Mungu anayesamehe, anayepita, ni kosa, haendelei tena kutuadhibu. Atatuhurumia tena.

Atakanyaga maovu yetu chini ya miguu, kama adui, nawe utazitupa dhambi zao zote katika vilindi vya bahari. Kanyaga matendo maovu, dhambi, na maovu chini ya miguu. Hivi ndivyo Mungu atakavyomfanyia adui, kama nilivyosema hapo awali.

Tupeni dhambi zetu baharini, kama vile Mungu atakavyowafanyia Wamisri, ambao hawakusikika tena. Hivi ndivyo itakavyotokea dhambi zetu. Anazitupa baharini, nazo ziko huko.

Hawatafufuka tena. Kama mmoja wa marafiki zangu alivyosema, anaweka bango hapo kwa kila mtu linalosema, hakuna kuvua samaki, ikimaanisha haturudi nyuma na kutafakari dhambi kwa sababu zimesamehewa. Zimetupwa baharini.

Katika wimbo, Kabla ya Ulimi Wenye Nguvu wa Kuimba, Sifa ya Mkombozi Wangu Mkuu, mojawapo ya mistari ni kwamba Yeye huvunja nguvu ya dhambi iliyofutwa, huwaweka huru wafungwa. Kwa bahati mbaya, hilo limebadilishwa katika vitabu vingi vya nyimbo kuwa, Yeye huvunja nguvu ya kutawala dhambi, huwaweka huru wafungwa. Kwanza kabisa, kitheolojia, hilo halina maana kwa sababu ikiwa tuko huru kweli, dhambi haina utawala juu yetu.

Hili ndilo Paulo analozungumzia katika Warumi, lakini ile ya awali ilisema anavunja nguvu ya dhambi iliyofutwa. Hii ndiyo ishara ya kutovua samaki. Dhambi imefutwa.

Hakuna sababu ya kutafakari juu yake. Tuko huru. Na hatimaye, katika mstari wa 20, utampa Yakobo ukweli na rehema Ibrahimu, na Yakobo na Ibrahimu sasa wakiwa umoja kwa ajili ya kundi la Israeli yote, na kama ulivyowaapia baba zetu tangu siku za dhahabu.

Na hapa tena, tunaenda Meolam , unampa Yakobo ukweli. Neno ukweli linaweza kumaanisha uthabiti, uaminifu, uhakika, kutegemewa, utulivu, n.k. Kwamba haya yote ndiyo Mungu atakayotoa, tofauti na miungu ya uongo, ukweli wa hekima ya Mungu utabaki.

Kiapo cha Mungu kwa mababu wa taifa kitabaki, kwani kiapo hicho kimekuwepo tangu siku za kale, ambacho tunasoma kukihusu katika Mika 5. Mika 5 inakumbusha shughuli za watawala wa nyakati za kale. Nataka tu kusema mambo machache kuhusu kile tunachoweza kujifunza kutokana na hili. Tumerudi kwenye enzi kuu ya Mungu.

Analeta hukumu na haki kupitia mataifa ambayo hata yanampinga, lakini kisha anawahukumu kwa matendo yao mabaya. Hata kwa watu wa Mungu, kutakuwa na mateso na umaskini kwa kuwa sehemu ya jamii, lakini katikati ya yote, ni lazima tuwe waaminifu. Tuwe wa Hasid miongoni mwa jamii.

Mtegeme Mungu mwenye huruma ya mwisho; ataleta hukumu juu ya dhambi na kuanzisha haki ya milele duniani kupitia mtawala katika Mika 5, mstari wa 2, ambao tumeutaja. Kwa maneno mengine, hili litatokea kwa sababu ya kazi ya Yesu Kristo. Na Mungu anatimiza ahadi zake.

Hapa kuna baadhi ya kufanana kwa kuvutia tunakopata kati ya Agano la Kale na Agano Jipya. Kuja kwa mtawala kulitabiriwa katika sura ya 5, mstari wa 2. Ilitimizwa katika Mathayo sura ya 2, kuja kwa Yesu. Mchungaji atakayeikomboa Israeli anajadiliwa katika sura ya 5 na katika sura ya 7 kwa maneno mengi, pia katika sura ya 2, na hili linatimizwa kwa Yesu kuwa mchungaji mwema tunayesoma kumhusu katika Yohana sura ya 10, na pia kuhusu mwana-kondoo anayeonekana katika Ufunuo sura ya 7. Ushindi wa mtawala, uliotabiriwa katika sura ya 4, sura ya 5, na sura ya 7,

unatumizwa kama tunavyoona katika Mathayo 25 wakati Yesu anasema, mtawala wa ulimwengu huu ametupwa nje.

Yesu , msalabani, alizuia kazi zote za Shetani na kumshinda. Shetani ni adui aliyeangamizwa. Yeye ni adui ambaye amepoteza vita.

Yeye ni adui aliyeshindwa. Naam, ana vitendo vya ulinzi wa nyuma vinavyoendelea, kama vile Vita vya Bulge, ingawa Hitler alikuwa amepoteza vita, sisi tuna Vita vya Bulge, ambavyo vilikuwa muhimu, lakini hatimaye Wanazi walishindwa. Hatimaye, Shetani atashindwa, kama tunavyosoma katika Ufunuo.

Yeye ni adui aliyeshindwa. Na kisha amani ya mwisho duniani ambayo manabii wanaitarajia, hasa tunayoiona katika Mika sura ya 2, Mika sura ya 4, Isaya sura ya 2, inajadiliwa katika sura ya 4, na utimilifu wake utakuwa katika wakati ujao tunaosoma katika Ufunuo 21. Kwa hivyo, Mika alikuwa na mengi ya kusema, si tu kuhusu wakati wake mwenyewe bali pia kwa wakati ambao tunaweza kuutarajia kwa sababu sisi pia tunaweza kutarajia amani anayoizungumzia duniani.

Lakini kwa wakati huu, tulicho nacho ni amani ambayo Yesu anatupa katika maisha yetu kupitia dhabihu yake na kupitia kipawa cha Roho Mtakatifu. Hilo na liwe somo tunalojifunza. Asante, Elaine na mimi, kwa kutupa fursa ya kumwasilisha Mika kwako.

Bwana na ayachukue maneno yetu na ayabariki kupitia Roho wake Mtakatifu. Asante.

Huyu ni Dkt. Perry Phillips katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mika, Nabii Nje ya Beltway. Hii ni kipindi cha 8, Mika 7.